

MEKÂN VE MODA İLİŞKİSİ: BİR WORKSHOP DENEYİMİ***RELATIONSHIP OF SPACE AND FASHION: A WORKSHOP EXPERIENCE****Filiz Tavşan** , Elif Sönmez*******Öz**

Tasarım ve estetik kriterine dayalı eğitim veren mimarlık, iç mimarlık, moda, tekstil, sahne tasarımı ve benzeri alanlar birbirlerinden sürekli beslenen disiplinlerdir. Özellikle insan ve mekân ilişkisi bağlamında tasarım sürecinde mimarlık ve moda ortak paydalar barındıran iki disiplindir. Her ikisinin de temelinde insan vardır. Moda tasarımı insan bedenini çevrelerken, mimarlık insan bedeninin yaşadığı mekânı kuşatır. Çalışmada mimarlık ve moda tasarımı disiplinleri arasındaki paralelliklerin altı çizilmiş, moda ve mekân benzerlikleri, birbirlerinden etkileşimleri vurgulanmıştır. Her iki sanat dalı için ortak kavramlar KTÜ İç Mimarlık Bölümü 4. sınıf öğrencilerine verilen "İç Mekânda Mimari Stiller" seçmeli dersi kapsamında "Giyilebilir İç Mekân Stilleri" temalı workshop çalışması ürünleri üzerinden ortaya konmuştur. Rönesans döneminden günümüze kadar etkili olan stiller konusunun, öğrenciler tarafından daha iyi algılanabilmesi için konuların moda disiplini ile ilişkilendirildiği bir çalışma kurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tasarım, Mimarlık, Moda, Mekân, İç mekân Stilleri.

Abstract

Architecture, interior architecture, fashion, textile, stage design and similar fields that provide training based on design and aesthetic criteria are the disciplines that are constantly nourished by each other. Two disciplines that share common interests in architecture and fashion in the design process, especially in the context of human and spatial relationships. Both are based on human beings. While fashion design encompasses the human body, architecture encompasses the space in which the human body lives. The study underlines the parallels between the disciplines of architecture and fashion design, emphasizing the interactions between fashion and space similarities. The common concepts for both arts departments are presented in the workshop work series entitled "Wearable Interior Spaces" within the scope of the "Interior Architectural Styles" elective course given to the 4th grade students of the Department of Interior Architecture of KTÜ. A study has been devised in which the subjects related to the fashion discipline are related to the style that is as effective as the daylight from the Renaissance period.

Keywords: Design, Architecture, Fashion, Space, Interior Styles.

Başvuru tarihi: 04.05.2018 - Kabul tarihi: 28.06.2018

* Çalışma WCES 2016 konferansın da sunulmuş ve özet kitabında yer almıştır.

** Doç. Dr., Karadeniz Teknik Üniv., Mimarlık Fakültesi, İç Mimarlık Bölümü, ftavsan@hotmail.com.

*** Dr. Öğr., Üyesi, Altınbaş Üniv., GSTF, İç Mim. ve Çevre Tas. Bölümü, elif_sonmez@hotmail.com.

1. Giriş

Tasarım; mimarlık, iç mimarlık, moda, tekstil, sahne tasarımı gibi birçok disiplini içinde barındırırken, estetiğe, duylara ve zevklere hitap eder. Tasarımı içinde barındıran ve insana yönelik olan tüm bu disiplinler ortak paydalar içerir. Bu nedenle tasarıma dayalı eğitim veren tüm bu disiplinler birbirlerinden sürekli beslenir hale gelmişlerdir. Yapılan birçok akademik çalışma ise bunu destekler niteliktedir. Disiplinler arası çalışmalar, bireyin tasarım düzeyinin gelişmesine, yaratıcı düşüncenin artmasına ve çok yönlü bakış açısı kazanmasına yardımcı olmaktadır. Bu nedenle günümüzde eğitim alanında disiplinler arası çalışmanın önemi giderek artmakta ve bu yönde çeşitli çalışmalar yapılmaktadır.

En basit haliyle mekân yaratma sanatı olarak tanımlanan mimarlık ve iç mimarlık mesleklerinin en belirgin özelliği her yerde olması ve herkese hitap etmesidir. Ayrıca bu meslekler kendi içlerinde de farklı disiplinler ile ilgili birçok bilgiyi barındıran, ortak paydası olan ve birçok kişiyi ilgilendiren meslek dallarıdır. Bu nedenle eğitim alanında farklı disiplinler ile olan ortak çalışmalar, mimarlık ve iç mimarlık eğitim süreçlerini zenginleştiren ortamlar yaratmaktadır. Çalışma özneline ise iç mimarlık ve moda disiplinlerinin ortak paydaları üzerinden bir eğitim çalışması kurgulanmıştır. Bu iki disiplin arasındaki ilişkinin aslında insanlığın barınma ihtiyacının ortaya çıkması ile başlamış olduğu bir gerçektir. Her iki disiplininde başlangıç noktasında insan bedeni ve korunma gereksinimi vardır. Moda tasarımı insan bedenini çevrelerken, mimarlık insan bedeninin yaşadığı mekânı kuşatır. Disiplinler arası çalışmaların önem kazandığı günümüz eğitim sürecinde bu çalışma; Karadeniz Teknik Üniversitesi İç Mimarlık Bölümü'nde yürütülen İç Mekânda Mimari Stiller dersi kapsamında Karadeniz Teknik Üniversitesi Tekstil, Giyim, Ayakkabı ve Deri Bölümü'nün desteği ile yürütülmüştür. Çalışmanın hedefi; öğrencilerin tasarımlarını ekip ruhu ile gerçekleştirerek, antik çağdan günümüze kadar olan iç mekân stillerinden seçilen iç mekân örneklerinin farklı bakış açılarıyla moda uyarlanmasıdır. Her öğrencinin işlediği konuyu moda disiplini ile ilişkilendirerek, dönemin özelliklerine uygun olarak yaptığı bireysel tasarım, sonuç sunum çalışmaları ve çalışmanın öğrenciye katkıları bu çalışma kapsamında irdelenmiştir.

2. Mimarlık / İç Mimarlık ve Moda Tasarımı İlişkisi

İnsanoğlunun temel ihtiyaçları; beslenme, barınma ve giyinme şeklinde sıralanabilir. Mimarlık ve iç mimarlık insanoğlunun barınma ihtiyacını karşılarken, moda giyinme ihtiyacını karşılamaktadır. Her iki disiplin de insanın temel ihtiyaçlarına cevap vermektedir. Giysileri, mimarlık metaforu ile eşleştirmek, Vitruvius'a kadar eskilere götürülebilmektedir. Daha yakın tarihlerde ise, mimarlar, modern mimari hareketini giysilerle yaptıkları olumlu ve olumsuz analogilerle açıklamışlardır (Canbakal, 2002).¹

Mimarlık, yaşam alanları yaratan ve bunu belli kurallar dahilinde pek çok faktörün etkisi altında, pek çok faktörün de katkısıyla ortaya çıkaran bir disiplin, bir yaşam biçimi, dahası yaşamın kendisidir (Aytis, 2010:39-44). Çağımızda artan ihtiyaç, gelişen teknoloji ve sanayi beraberinde meslekler arası etkileşimi de ortaya çıkarmıştır. Mimarlığa ve iç mimarlığa diğer disiplinler aracılığıyla yeniden bakmak ve yeniden yorumlamak, eğitim sürecinin önemli bir parçasıdır. İnsan ve mekân ilişkisi bağlamında tasarım sürecinde mimarlık ve moda ortaklıklar barındıran disiplinlerdir. Her iki disiplinde kökenlerini arkaik tekstil malzemelerine dayandırmaktadır; beden üzerinde kullanılmak için adapte edilenler giysiye, sabitlenmiş iskelet sistemlere bağlananlar da binalara dönüşmüştür. Her ikisinin de kökeninde, insan bedeninin çevresindeki mekânı kuşatma vazifesi vardır (Quinn, 2003).² İnsan için tasarım düşüncesinde birleşen mimarlık ve moda tasarımı, tektonik ve yapısal stratejiler bağlamında da benzerlikler göstermektedir (Avcı, 2010:423-433).

Kostüm tarihine de baktığımızda bize, modanın en büyük esin kaynaklarından birinin, mimari olduğunu söylemektedir. Kostüm tasarımcıları mimarinin hem üsluplarından, hem detaylarından yüzyıllar boyunca esinlenerek tasarımlarını yönlendirmişlerdir. Antik Yunan'da kolonlarda kullanılan oluklu alanlar, aynı dönemin en popüler giysisi olan "chiton"un drape katlarına ve silindirik formuna referans olmuştur. Eski Yunan'da kıyafet ve mimarinin insan figürü oranlarıyla bir harmoni içinde tasarlanmıştır. Mimarideki İyonik ve Dorik üsluplar farklı "chiton" tarzları olarak modaya yansıtılmıştır. Hatta günümüzde de görsel kaygı güden birçok mimar binalar için cephe tasarlarken modadaki katlama ve drape

¹ Detaylı bilgi için bkz. Canbakal, (2002). *Konvansiyon ve Moda Kapsamı İçinde Müzeler*, Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.

² Detaylı bilgi için bkz. Quinn, (2003). *The Fashion of Architecture*, Berg, Oxford, UK.

tekniklerini yorumlamaktadır (Hodge vd., 2006).³ Orta Çağ'a baktığımızda Gotiğin sivri kuleleri elbiselerin kollarına, şapkalarına, ayakkabıların burunlarına; Barok dönemin gösterişi drapel, volanlara, bolluklara, eteklerin zenginliğine, saçlara, şapkalara, kısaca her detaya kendini hissettirecek kadar yansımıştır (Gezer, 2008:24). 19. yüzyılda, Art Nouvea'ya özgü, duygusal, organik, kıvrımlı biçimler moda alanında moda tasarımcısı Paul Poiret'in işlerinde görülür. Kıvrımlı doğal formların mimariye eklenmesi ise mimar Hector Guimard ve Louis Sullivan'ın üretimlerinde izlenebilir. Bu dönemin nesnel üretimlerinde, formun basitliği ve akışkan süslemeler önemlidir ve doğa referansları motivasyon için kritik kaynaklardır (Açımız, 2013:8). Daha sonra, modernizmin prensiplerine paralel olarak moda ve mimarlık alanında sadeleşme başlamıştır. Özellikle Le Corbusier ve J.J.P. Oud gibi mimarlar ile Coco Chanel ve Cristobal Balenciaga gibi moda tasarımcılarının üretimlerinde sadelik arayışının ön plana çıktığı görülmektedir (Açımız, 2013:8). Son yıllarda ise akımlar ve stiller modada çok hızlı bir şekilde benimsenerek yayılmıştır (Görsel 1).

Görsel 1. Dekonstrüktivist (URL-1, 2015) ve Barok (URL-2, 2015) iç mekânlarından etkilenecek tasarlanan kıyafet örnekleri.

Son dönemde meslek eğitimleri mimarlık olan modacıların bu alana mimari birikimlerini de yansıması, tasarımlara yeni heyecanların katılmasına ve bu ilişkinin gerçek uygulamalara dönüştürülmesine yardımcı olmaktadır. Rem Koolhaas, Tadao Ando ve Frank O. Gehry gibi mimarlar, Prada, Armani, Issey Miyake gibi moda devleri için yarattıkları yapıları bu markaların tasarım çizgileri ile yorumlayabiliyorlar. Pek çok moda tasarımcısı da koleksiyonlarını dikiş tekniklerinden çok mimari prensiplere göre biçimlendirebiliyorlar. Pierre Cardin, Gianfranco Fere, Issey Miyake, Rei Kawakuba ve Türk tasarımcı Hüseyin Çağlayan bu yaklaşımın öncüleri arasında geliyor (Tanglay'den akt. Güldür ve Bayram,

³ Detaylı bilgi için bkz. Hodge vd. (2006). *Parallel Practices in Fashion and Architecture/Skin And Bones*, Thames & Hudson, First Edition.

2016:64). Pierre Cardin, Roberto Capucci, Gianfranco Ferre gibi mimarlık eğitimi almış modacılar, tasarımlarında kullandıkları strüktür ve hacimle bedene ait ölçüleri saydam heykelsi bir görünüme kavuştururlar. Modacı Tom Ford, Gucci için yarattığı koleksiyonlarında, mimarlık eğitim almış olmasından dolayı, temiz çizgiler ve pürüzsüz yüzeyler kullanır. Öte yandan moda tasarımcısı Andre Courreges, kariyerine mühendis olarak başlar ve fütüristtik giysilerini Le Corbusier'den etkilenecek tasarlar. 1960'lardaki moda ve mimarlığın isteklerini (aspirations) ise şöyle ifade eder: "Benim önceliğim, uyumlu bir şekilde fonksiyon problemleri çözmektir, tıpkı uçak tasarlayan bir mühendis, ya da araba kurgulayan bir tasarımcı gibi" (Hodge'den akt. Açımız, 2013:9). Mimarlık/iç mimarlık ve moda; farklı disiplinlermiş gibi görünseler de geçmişten günümüze kadar dönemin sosyal, teknolojik ve siyasal gelişmelerinden etkilenecek; benzer kabuller ile şekil almaktadırlar.

3. Workshop: Giyilebilir İç Mekân Stilleri

Workshop çalışması Doç. Dr. Filiz Tavşan ve Dr. Öğr. Üyesi Elif Sönmez tarafından "İç Mekânda Mimari Stiller" 4. sınıf seçmeli dersi kapsamında düzenlenmiştir. Ders içeriği kapsamında yer alan Rönesans döneminden günümüze kadar etkili olan stiller konusunun, öğrenciler tarafından daha iyi algılanabilmesi için konuların moda disiplini ile ilişkilendirildiği bir workshop çalışması kurgulanmıştır. Workshop çalışmasının teması "Giyilebilir İç Mekân Stilleri" olarak belirlenmiştir. Öğrencilerden, ders kapsamında anlatılan dönem ve stillerden birini seçerek, o dönemin özelliklerini, tarzını ve modasını kapsamlı olarak araştırmaları, seçtikleri dönem ve stili yansıtan bir iç mekân örneği seçmeleri ve seçilen örneği tasarlayacakları kıyafet ile ilişkilendirmeleri istenmiştir. Ayrıca öğrencilerden tasarımlarını canlı mankenler üzerinde, deneyerek ve uygulayarak gerçekleştirmeleri de beklenmiştir. Kısa bir zaman dilimi içinde öğrencilerin yaratıcı fikirlerini sunmalarını sağlama amaçlı olan eğitim çalışmaları hem problemi anlamada hem de ürünün ortaya konmasına imkân veren bir süreci içermektedir. Giyilebilir İç Mekân Stilleri Workshop sürecinin üç gün olması ve konunun farklı bir tasarım kolu olan moda alanı ile de ilişkili olmasından kaynaklı bir çalışma programı hazırlanarak katılımcılarla önceden paylaşılmıştır. Çalışmaya, KTÜ İç Mimarlık Bölümünden İç Mekânda Mimari Stilleri dersini alan 17 öğrenci ile Giyim, Tekstil, Ayakkabı ve Deri Bölümünden 16 öğrenci olmak üzere toplam 33 öğrenci katılmıştır. Farklı disiplinlerden karma olmak üzere üç kişilik toplam da 11 grup oluşturulmuştur. Tasarım süreci 6 aşamadan oluşmaktadır.

- Problemin Tanımı
- Bilgi Toplama
- Yaratıcılık ve Buluş Süreci
- Çözüm Bulma
- Uygulama
- Sunum

Workshop öncesi süreçte, katılımcılardan literatüre dayalı olan bilgi sürecini hızlandırma amacıyla bir ön çalışma istenmiştir. Öğrencilerden, süreçte çok önemli bir adım olacak olan konsept hazırlığı için; stil/akım/üslubu anlatan mekân görsellerinin yanı sıra, bu stili yansıtan çeşitli birçok fotoğraf, doküman, dergi, gazete, çıktı vb. gibi görsel, yazılı ek materyalleri getirmeleri kısaca literatür araştırmasını yapmış olarak gelmeleri istenmiştir.

Workshop süreci, 28-31 Mayıs 2015 tarihleri arasında gerçekleşmiş, 3 gün workshop ve 1 gün sunum olarak toplam 4 gün sürmüştür. Workshop süreci aşağıdaki şemada belirtildiği üzere özetlenmiştir (Tablo 1).

Tablo 1. Workshop süreci ve adımları

GÜN	TASARIM SÜRECİ	TASARIM SÜRECİ	YAPILAN ÇALIŞMA
1.	Problemin Tanımı	Seminer ile konu hakkında kapsamlı bilginin verilmesi. Workshop konusunun ve amacının açıklanması	Bilgi aktarımı/ Ön çalışma
	Bilgi Toplama	Seçilen mekan stil hakkında örnek mekanların belirlenmesi	Araştırma
	Yaratıcılık	Belirlenen mekanlar ile ilgili ilk 2 boyutlu tasarımların gerçekleştirilmesi	Eskiz çalışması
2.	Çözüm Bulma	Farklı malzeme ve tekniklerin canlı mankenler üzerinde denenmesi	Deneyimleme
3.	Uygulama	Sonuç ürünün birleştirilmesi ve son dokunuşların uygulanması	Sonuç ürün
4.	Sunum	Stillere uygun müziklerin seçilmesi ile sunumun gerçekleştirilmesi	Defile

- **Problemin Tanımı**

İlk olarak yürütücüler tarafından konu ile ilgili bir seminer verilmiştir. Sonrasında gruplar oluşturulmuş, çalışma için her gruba bir dönem ve bir stil verilmiştir. Toplam 11

grup için 11 iç mekân belirlenmiştir. Gruplarda farklı disiplinlerden öğrenciler olmasına dikkat edilmiştir.

- **Bilgi Toplama**

Öğrencilerden, verilen iç mekân stilini ve stili en iyi yansıtan mekân örneklerini araştırmaları istenmiştir. Araştırılan mekân örnekleri arasından stili en iyi yansıtan 3 örnek belirlenmiştir.

- **Yaratıcılık**

Seçilen 3 örnek mekânlar ile ilk eskiz çalışmalarına başlanmıştır. Her bir öneri için poster hazırlanması istenmiştir. Tasarım çalışmalarında beş temel tasarım ilkesinin göz önünde tutulması istenmiştir. Tasarım hazırlanırken denge, orantı ve görsel devamlılık bir bütünlük içerisinde iyi bir vurgulama ile ele alınmasına dikkat edilmiştir. Yürütücüler kontrolünde yapılan eskiz çalışmalarından en iyi tasarım belirlenmiş ve belirlenen tasarım üzerinde ekip çalışmaları gün boyu devam etmiştir (Görsel 2).

Görsel 2. Birinci gün araştırma ve eskiz çalışmaları (Kişisel arşiv, 2015).

- **Çözüm Bulma**

Eskiz çalışmalarına bağlı olarak malzeme seçimi yapılmış ve temin edilmiştir. Manken olarak grup üyelerinden biri üzerinde yapılan provalar ile dikimlere başlanmıştır (Görsel 3). Manken üzerinde her tasarımın altlığını oluşturacak kalıplar hazırlanmıştır. Kıyafeti tamamlayan öğeler farklı malzeme alternatifleri ile denenmiştir.

Görsel 3. İkinci gün altlık hazırlığı ve çözüm bulma süreci (Kişisel arşiv, 2015).

• Uygulama

Canlı mankenler üzerinde kıyafetlere son rötuşlar yapılmış ve hazırlanan ek parçalar birleştirilmeye başlanmıştır. Tasarımın podyumda yürüyüşe elverişli olup olmadığı ölçülmüş ve gerekli düzeltmeler birleşim detaylarında yapılmıştır. Bu arada defileye gelen kişilere; dönemi, iç mekânı, tasarımı ve grup üyelerini tanıttak nitelikte posterler hazırlanmıştır (Görsel 4).

Görsel 4. Üçüncü gün uygulama aşaması ve final posterleri (Kişisel arşiv, 2015).

Her öğrenci kendine bir tema seçerek çalışmalarına 3 gün boyu devam etmiştir. 3 gün süren çalışma sonrasında öğrenciler farklı malzemeler kullanarak tasarımlarını deneme yanılma yöntemi ile oluşturmuşlardır. Tasarımlarında vücut formuna uygun modüler sistemler kullanmışlardır. Kağıt, kumaş, keçe ve metal gibi katı malzemeleri kullanırken vücut ile bağlantı detaylarında mimari birleşimler kullanılmıştır. Eteklerde kullanılan katmanlar ile mimari boşluklar yaratılmaya çalışılmıştır. Tablo 2'de etkilendikleri mekân ve mekânın kıyafet üzerindeki yansımaları yer almaktadır.

Tablo 2. Workshop sonuç ürünler

DÖNEM/STİL	MEKÂN	TASARIM
<p>ANTİKÇAĞ-Yunan</p> <p>Antikçağda Yunan döneminde kullanılan beyaz yivli sütunlar eteklerde drapelenirken, üçgen alınlık dekolte kısmında yer almaktadır.</p>		
<p>ORTAÇAĞ- Gotik</p> <p>Orta Çağ Gotik stilinde göğe yükseliş ve sivri uçlu üçgenler baş kısmında ve omuzlarda ifadesini bulmuştur.</p>		
<p>BAROK-14. Louis</p> <p>Barok stilinin abartılı, süslü iç mekânları masalsi bir etkiyle kıyafete yansıtılmıştır.</p>		
<p>YAKINÇAĞ-Victorian</p> <p>Victorian stilinin eklektizmi; malzeme kullanımında ve arka kısımdaki strüktür de görülmektedir. Dönemde çokça kullanılan altın yıldız ve gül deseni de kıyafete yansıtılmıştır.</p>		

ART NOUVEAU

Zarif dekoratif süslemelerin ön plana çıktığı, kıvrımların ve bitkisel desenlerin sıklıkla kullanıldığı bir sanat akımıdır. Tasarlanan elbisede bitkisel organik formlar, kıvrımlar, dallanmalar ve demir estetiği kullanılmıştır.

ART DEKO

Art Deko'nun katı simetriği, gittikçe yükselen geometrik formlar kıyafetin ön kısmında ifade edilmiştir.

OP ART

Renk, çizgi gibi öğeler ile göz yanılsamaları ve illüzyon yaratmak için kullanılan op art, kıyafetin bütününde etkin olarak kullanılmıştır.

MODERNİZM

Minimal iç mekânlardaki renk ve net form kullanımı kıyafetin bütününde okunmaktadır.

POSTMODERNİZM

Özellikle Memphis grubu mobilyaların kullanıldığı bu mekândaki renklilik, parçacılık ve postiş formlar kıyafetin renk ve formları ile uyum içindedir.

DEKONSTRÜKTİVİZM

Dekonstrüktivizm ile iç mekân yüzeylerde bütünlüğün parçalanması, yüzeylerde yapılan oyunlar, dik açılı olmayan köşelerin kırılması veya kaydırılması gibi özellikler tasarlanan kıyafetin yüzeylerinde yansıtılmıştır.

FÜTÜRİZM

Zaha Hadid'in mekân için kullandığı akışkan formlar ve boşluklar kıyafette görülmektedir.

• Sunum

Workshop sonrası ise bir defile ile sunum yapılmıştır. Defile öncesi sunumda kullanılmak üzere her grup kendi dönemlerine uygun müzik araştırmaları ve mankenler podyum için catwalk çalışmaları yapmıştır (Görsel 5). Dönemi ve stili en iyi yansıtan makyaj ve saç stilleri seçilmiş, koreografiler hazırlanmıştır. Çalışmalar sonunda hazırlanan tasarımlar bir defile ile bölüm içinde sunulmuştur (Görsel 6).

Görsel 5. Defile hazırlık ve sunum aşaması (Kişisel arşiv, 2015).

Görsel 6. Defile sunum ve fotoğraf çekimi (Kişisel arşiv, 2015).

4. Sonuçlar

Uygulamanın ikinci bir eğitim süreci olduğu düşüncesiyle yapılan bu workshop çalışmasında öğrenciye uygulama yöntemi ile ders içeriği daha etkili bir şekilde öğretilmiştir. Dönemleri farklı bir disiplin ile birleştirerek, bilgilerin kalıcılık düzeyleri arttırılmıştır. Öğrenciler grup çalışması ruhu ile tasarımlarını gerçekleştirmişlerdir. Kullandıkları malzemeler ile birebir tanışma fırsatı yakalayıp malzemeyi nasıl kullanacakları, birleşim detaylarının ne derece önemli olduğunu görme şansı yakalamışlardır. Kostüm, makyaj, saç ve müzik bütünlüğü ile tasarımda bütünlüğün önemini algılamışlardır ve defile ile tasarımlarını tanıtmaya şansı verilerek özgüven duygusunun gelişmesi sağlanmıştır. Defile sonunda tasarımlar izleyiciler tarafından oldukça yoğun ilgi görmüş ve beğenilmiştir.

Mimarlık/iç mimarlık ve moda alanları, estetik yönleri başta olmak üzere içerikleriyle, malzeme kullanımıyla, strüktürel çözümleri ve detayları ile birçok ortak kullanımı paylaşmaktadır. Temelinde tasarım yatan bu iki disiplinin birbirleriyle olan etkileşimleri ile heyecan verici yeni tasarımlar, yeni çözümler ve yeni tarzlar yaratılmaktadır.

Workshop çalışmaları ile öğrencilerin yaratıcılıklarının geliştirilmesi, grup çalışması, birebir görme, malzemeyi tanıma, algılama ve düşünme ile tasarıma farklı bakış açıları kazanmasında, bireye özgüven kazandırmasında katkılı olmuştur (Tavşan ve Sönmez, 2011). Bu nedenle workshop çalışmaları eğitimde önemli bir yere sahiptir. Farklı disiplinlerden öğrencilerin katıldığı workshop çalışması; teorik alt yapının pratik yönünün uygulandığı ve öğrenmenin kalıcı hale getirildiği bir öğrenme ortamı yaratmıştır. Öğrencilere ders dışında farklı konularla ve bireylerle çalışma imkanı yaratarak, iletişimin kuvvetlenmesi sağlanmıştır. Ayrıca workshoplar öğrencilere daha rahat ve eğlenceli öğrenme ortamları sunmaktadır. Öğrencinin yaratıcı ve keşfedilmemiş yönleri workshop çalışmalarında ortaya çıkmaktadır.

Kaynakça

- Açımız, N. (2013). *Mimarlık ve Moda tasarımı Arakesitinde Bir Okuma*, Doktora Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Avcı, O. (2010). "Moda Tasarımı Ve Mimarlık İlişkisi Bağlamında Dönüştürme Bilgisinin Mimarlık Eğitimindeki Önemi", *Selçuklu Üniversitesi, Mimarlık Eğitiminin Dünü Bugünü Yarını Ulusal Sempozyumu*, 25-27 Kasım 2010, s. 423-433, Konya.
- Aytıs, S. (2010). "Mimarlık Formasyonunun Diğer Disiplinlerindeki Önemli Rolü ve Eğitimdeki Yeri", *Selçuklu Üniversitesi, Mimarlık Eğitiminin Dünü Bugünü Yarını Ulusal Sempozyumu*, 25-27 Kasım 2010, s. 39-44, Konya.
- Canbakal, N. (2002). *Konvansiyon ve Moda Kapsamı İçinde Müzeler*, Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Gezer, H. (2008). "Üretim Alanında Tekstil ve Mimari Arasındaki Etkileşim", *İstanbul Ticaret Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi*, Yıl 7, Sayı 13 Bahar 2008/1, s. 21-49.
- Güldür M. M. ve Bayram S. (2016). "Disiplinler Arası Etkileşim Üzerine Bir Çalışma: Moda ve Mimari Arasındaki Etkileşim", *The Journal of International Lingual, Social and Educational Sciences*, Vol.2, N.2, s. 59-73.
- Hodge B., Mears P. ve Sidlauskas S. (2006). *Parallel Practices in Fashion and Architecture/Skin And Bones*, Thames & Hudson, First Edition.
- Quinn, B. (2003). *The Fashion of Architecture*, Berg, Oxford, UK.
- Tanglay, Ö. (2007). "Modaya Tasarım Penceresinden Bakan Yazılar" (Yasemin Şener Söyleşisi), *Tasarım Merkezi Dergisi*, 2(59).
- Tavşan F. ve Sönmez E. (2011). "Tasarım Eğitiminin Farklı Disiplinler İle Beslenmesi; İç Mekân Stilleri ve Moda", *Dün Bugün Gelecek, Başkent Üniversitesi, 1. Sanat ve Tasarım Eğitimi Sempozyumu*, 27-29 Nisan 2011, s. 421-425, Ankara.

Görsel Kaynaklar

Görsel 1. URL-1, <http://www.blank-mag.com/Content.aspx?item=267> Erişim tarihi: 25.12.2015.

Görsel 1. URL-2, <http://cupcakepedia.com/2014/03/18/25-stunning-outfits-inspired-by-nature/> Erişim tarihi: 25.12. 2015.

Görsel 2-6. Tavşan ve Sönmez Kişisel Arşiv, 2015.